

Фізико-географічне районування

Статус (вибіркова).

Рівень вищої освіти (перший (бакалаврський)).

Курс - IV, семестр - 8.

Обсяг кредитів - 3, годин - 90 (з них: лекційні - 16 / лабораторні - 14).

Підсумковий контроль - залік.

Кафедра, яка забезпечує викладання – географії та геоекології.

Викладач: Гелевера Ольга Федорівна, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та геоекології.

Попередня підготовка

Перелік дисциплін, засвоєння яких необхідно

студентам для вивчення даної дисципліни: Загальне землезнавство, Геологія, Метеорологія та кліматологія, Географія ґрунтів з основами ґрунтознавства, Картографія з основами топографії, Фізична географія України, Геоекологія.

Зміст дисципліни

Розділ 1. Фізико-географічне районування та історія його розвитку.

1. Фізико-географічне районування: сутність, атрибути, практичне значення.
2. Історія фізико-географічного районування ландшафтної оболонки.

Розділ 2. Ландшафти та фізико-географічне районування.

1. Ландшафтна оболонка: чинники та закономірності диференціації.
2. Вертикальна та горизонтальна диференціація ландшафтної оболонки.
3. Зональність, азональність, секторність, ярусність.
4. Фізико-географічне районування як спосіб відображення особливостей диференціації речовини ландшафтної оболонки.

Розділ 3. Регіональні схеми фізико-географічного районування.

1. Фізико-географічне районування світу: одиниці критерії виділення, особливості регіонів.
2. Фізико-географічне районування України.

Чому це цікаво / чому потрібно вивчати дисципліну?

Метою курсу „Фізико-географічне районування” є ознайомлення магістрантів з чинниками і закономірностями диференціації ландшафтної оболонки та фізико-географічним районуванням, як одним з методів відображення цієї реальності природи. Реалізація такої мети потребує виконання низки завдань теоретичного та практичного змісту, спрямованих на усебічне пізнання властивостей та прикладних аспектів застосування фізико-географічного районування.

Об'єктом вивчення дисципліни є відомості про ландшафтну оболонку та її регіональні відміни - категорії фізико-географічного районування.

Теоретичне та практичне значення курсу полягає в можливості розширення уявлень студентів про об'єкт географічного пізнання - ландшафтну оболонку Землі, як цілісну складну багатовимірну систему та набуття магістрантами навичок аналізу реальності природи крізь призму методологічної моделі „дискретності-контентуальності”.

Компетентності

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі компетентності:

Загальні:

Системні компетентності:

Здатність вчитися й оволодівати сучасними знаннями, набувати соціальні навички (soft skills), спеціалізовані концептуальні знання в процесі навчання та/або професійної діяльності на рівні новітніх досягнень, які є основою для оригінального мислення та інноваційної діяльності, усвідомлення можливості навчання впродовж життя.

Спеціальні (фахові):

Здатність застосовувати базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних ресурсів та природокористування, природних комплексів.

Здатність до системного географічного мислення, критичного сприйняття інформації, розуміння та пояснення основних фізико-географічних та суспільно-географічних процесів, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації, уміння встановлювати географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.

Здатність до розуміння та пояснення особливостей фізико-географічних об'єктів у геосферах, взаємозв'язків у ландшафтах та біогеоценозах; географічного аналізу закономірностей просторової диференціації ландшафтно-оболонки та прояву фізико-географічних закономірностей у межах океанів, материків, України та її регіонів.

Чому можна навчитися?

Програмні результати навчання:

Студент:

- описує основні механізми функціонування природних і суспільних територіальних комплексів, окремих її компонентів, класифікує зв'язки і залежності між компонентами, знає причини, перебіг і наслідки процесів, що відбуваються в них;

- розуміє взаємозв'язки географічної оболонки Землі та суспільства; тенденції взаємодії суспільства та природи в часовому вимірі; роль природно-географічних факторів у розвитку суспільства на різних етапах; пояснює зміни, які відбуваються у географічному середовищі під впливом природних і антропогенних чинників, формулює наслідки і детермінанти в контексті концепції сталого розвитку людства, усвідомлює важливість збереження навколишнього середовища, охорони біологічного різноманіття, природоохоронної та природно-заповідної діяльності;

- застосовує базові знання з природничих наук у навчанні та професійній діяльності при вивченні Землі, геосфер, материків і океанів, України, природних комплексів;

- географічно мислить, критично сприймає інформацію; пояснює основні фізико-географічні та суспільно-географічні процеси, що відбуваються у географічному просторі на різних просторових та часових рівнях його організації; встановлює географічні закономірності та причинно-наслідкові зв'язки між компонентами природи та суспільства.

Види навчальної діяльності (фронтальна / індивідуальна / групова).

Форми організації навчання (лекції / практичні заняття / консультації / дистанційна форма навчання та ін.).

Критерії оцінювання

Оцінювання якості знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.

Поточне оцінювання

Поточне оцінювання здійснюється на лабораторних заняттях, на консультаціях (при відпрацюванні пропущених занять чи при бажанні підвищити попередньо отриману оцінку) та під час контролю за самостійною роботою студентів. Види робіт студентів, які підлягають поточному контролю: виступ з основного питання; усна доповідь; виконання лабораторної роботи; доповнення, запитання до того, хто відповідає, рецензія на виступ; участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття; письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо); самостійне опрацювання тем; систематичність роботи на практичних заняттях, активність під час обговорення питань.

Підсумковий контроль

Семестровий контроль у формі заліку проводиться усно. На залік виносяться ключові питання сучасного фізико-географічне районування та практичні завдання. Підсумкова семестрова оцінка з дисципліни (сума балів) розраховується як сума семестрових оцінок та виставляється за 100-бальною шкалою, шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.